

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

(PASIŪLYMAI ĮGYVENDINAMI KARTU SU LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA)

2020-05-06

AM 2020-05-11 raštas Nr.(50-1)-D8(E)-2478

(reg. DVIS „Avilyš“ 2020-05-11 Nr.1D-6405)

Eil. Nr.	STT pasiūlymai	Informacija apie pasiūlymų įgyvendinimą	Numatomas įgyvendinimo terminas
Antikorupcinis kai kurių veiklos sričių vertinimas			
	AVI - Antikorupcinio vertinimo išvada (STT)		
1.	Siūloma projekto „Pažangių elektroninių paslaugų, susijusių su statyba ir statybos valstybine priežiūra, plėtra“ įgyvendinimo metu apsvarstyti galimybę numatyti papildomas priemones, užtikrinsiančias nuotoliniu būdu su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą (toliau – SLD) pateikiamų dokumentų ir duomenų patikimumą. Pavyzdžiui, patobulinti IS „Infostatyba“ funkcionalumus, kad įkeliant nuskenuotą dokumentą platinimo sąraše atskirai būtų nurodomi dokumentą parengę ir parašais patvirtinę specialistai (pvz., projektuotojai, statybos techninės priežiūros specialistai, matininkai ir kt., kurie yra IS „Infostatyba“ naudotojai), kuriems sistema automatiškai išsiųstų pranešimą apie užregistruotą dokumentą, prie kurio rengimo ar tvirtinimo jie yra prisidėję, ir būtų sudaryta galimybė susipažinti su derinamo projekto informacija ir dokumentų nagrinėjimo eiga. (STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys	Atsižvelgta iš dalies. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) vykdomo projekto „Pažangių elektroninių paslaugų, susijusių su statyba ir statybos valstybine priežiūra, plėtra“ pagal ES Struktūrinių fondų finansavimo 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ priemonę Nr. 02.3.1-CPVA-V-529 „Pažangių elektroninių paslaugų kūrimas“ apimtyje tokie funkcionalumai nenumatyti ir jiems finansavimas neskirtas. Aplinkos ministerija kartu su partneriais vykdo projektą Nr. 02.3.1-CPVA-V-529-01-0004 „Pažangių elektroninių paslaugų, susijusių su teritorijų planavimu, plėtra (EPTP)“, kurio metu bus sukurta Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos el. vartų informacinė sistema, per kurią bus teikiamos su teritorijų planavimo ir statybos procesais susijusi aktualios informacijos gavimo el. paslauga ir įvykių prenumeratos el. paslauga. Užsisakę šias paslaugas visi asmenys galės gauti informaciją apie pradėtus rengti ir patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus bei jų būsenas, apie rengiamus ir patvirtintus topografinius planus, apie statybos leidimo įgyvendinimo būsenas, išduotus leidimus, pradėtus statybos darbus, patvirtintas deklaracijas ar aktus. Tai leis visiems statybos dalyviams nedelsiant gauti informaciją apie pasirinktoje teritorijoje vykdomas veiklas, susijusias su teritorijų planavimo ir statybos procesu.	2022-01-01

	<p>dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – Reglamentas) 12 p.)</p>	<p>Pažymime, kad ne visi pridedamų dokumentų rengėjai yra IS „Infostatyba“ naudotojai (pvz., matininkai ar geodezininkai, ne visi projektų rengėjai), todėl toks funkcionalumas susijęs su didelėmis papildomomis informacijos rinkimo ir apdorojimo sąnaudomis. Tolimesnis IS „Infostatyba“ vystymas reikalauja piniginių sąnaudų ir laiko. Kituose modernizavimo etapuose įvertinsime šios pasiūlymo tolimesnę realizaciją.</p> <p>Šiuo metu rengiamas IS „Infostatyboje“ pateiktų deklaracijų apie statybos užbaigimą, kai atlikta statinio (jo dalies) ekspertizė, deklaracijoje nurodyto ekspertizės rangovo įgalioto asmens patvirtinimas, kad deklaracijoje nurodytas ekspertizės rangovas atliko ekspertizę.</p>	
2.	<p>Nagrinėjant prašymą išduoti SLD atliekamas patikrinimas pasitelkiant tik viešai prieinamus žemėlapius ir statytojo pateiktus dokumentus galimai ne visais atvejais užtikrina, kad bus išvengta nesąžiningų bandymų įteisinti be leidimo nelegaliai jau pastatytus statinius, nesant duomenų apie faktinę situaciją vietoje. Siūloma svarstyti galimybę tikslinti Reglamento nuostatas dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, įtraukiant daugiau tikrintinų šaltinių ir esant galimybei – faktinių duomenų patikrinimą vietoje. (Reglamento 13 p.)</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Manytina, kad reglamentavimas yra pakankamas. Reglamento 13.9 p. nurodo šaltinius, kuriais remiantis nustatoma, ar nėra požymių, kad prašymą išduoti SLD pateikęs asmuo siekia gauti SLD, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus: tai su prašymu išduoti SLD pateikta dokumentacija, viešai prieinama žemėlapiuose, ortofotografijos, vietovių fotografijos („Street View“) ar kiti duomenų šaltiniai. Antikorupcinio vertinimo išvadoje nėra nurodoma / pasiūloma, kokiais informacijos šaltiniais dar galėtų būti naudojamosi. Dėl faktinių duomenų patikrinimo vietoje pažymėtina, kad SLD išdavimą atlieka savivaldybių administracijos, tačiau joms teisės aktais nėra pavesta atlikti statybos valstybinės priežiūros veiksmų (įskaitant statybos patikrinimus vietoje).</p> <p>Reglamento 14.1. p. numato, kad, jeigu savivaldybės administracijos įgaliotas tarnautojas nustato, kad yra požymių, kad prašymą išduoti SLD pateikęs asmuo siekia gauti SLD, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus, kreipiamasi į Inspekciją, kuri imasi statybos valstybinės priežiūros veiksmų (įskaitant statybos patikrinimą). Inspekcija, pasitelkusi naujas technologijas (pvz., dronus), galėtų dalintis informacija su savivaldybėmis. Pažymime, kad numatome papildyti Reglamento 13.9 p. šiais oficialiais erdvinių duomenų teikimo šaltiniais: Lietuvos erdvinės informacijos portalas, Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinė sistema, Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos el. vartų informacinė sistema.</p>	AM 2020-12-31
3.	<p>Siūloma svarstyti IS „Infostatyba“ tobulinimo galimybę, sukuriant automatiškai sudaromo privalančių projektui pritarti subjektų sąrašo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad pagal galiojantį teisinį reguliavimą (Statybos įstatymo 27 straipsnis, Reglamento 5 priedas), norint nustatyti statinio projektą</p>	

	funkcionalumą, priklausomai nuo siekiamo patvirtinti statinio projekto statybos rūšies, statinio kategorijos, teritorijos ir kt., arba numatyti papildomas kontrolės priemonės, kad būtų išvengta aukščiau minėtų atsparumo korupcijai neužtikrinančių situacijų. (Reglamento 14 p., 32.2 p.)	tikrinančių institucijų sąrašą, reikia nagrinėti kartu su prašymu išduoti SLD pateiktą statinio projektą ir dokumentus, IS „Infostatyba“ nėra galimybės sukurti funkcionalumą, nes kol kas nėra įdiegto dirbtinio intelekto funkcionalumo, kuris galėtų užtikrinti, kad pati IS automatiškai parinktų, kurios institucijos turėtų tikrinti projektą. Aplinkos ministerija nuolat vertina technologines naujoves, kurios galėtų prisidėti prie efektyvesnio SLD išdavimo proceso.	
4.	Siūloma svarstyti galimybę tobulinti teisinį reguliavimą bei IS „Infostatyba“ techninius parametrus pašalinant minėtus sistemos trūkumus. Pavyzdžiui, numatant, kad praėjus pusei pritarimui ar nepritarimui skirto laiko informacinė sistema siųstų automatiškus priminimus apie priskirtą užduotį ne tik atsakingam specialistui, bet ir jo vadovui (padalinio vadovui), o derinimo laikui pasibaigus sistema minėtiems subjektams atsiųstų pranešimą apie automatišku būdu pateiktą pritarimą tam tikram statybos projektui. (Reglamento 15 p., 18 p.)	Atsižvelgta. IS „Infostatyba“ funkcionalumai nustatomi atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus. Numatome pakeisti Reglamento 15 p., 18 p. nuostatas, kad galėtų būti diegiami atitinkami funkcionalumai IS „Infostatyba“.	AM 2020-12-31
5.	Siūloma tikslinti teisinį reguliavimą numatant, kad visais atvejais, kai statinio projektui nepritarė nors vienas iš privalėjusių jį patikrinti subjektų, būtų inicijuojamas SLD išdavimo procedūros sustabdymas siekiant pašalinti abejones dėl statinio projekto atitikimo teisės aktų reikalavimams. (Reglamento 19 p.)	Atsižvelgta iš dalies. Manome, kad netikslinga keisti Reglamento 19 punktą, kuriame nustatyta, kad, jeigu nors vienas projektą tikrinantis subjektas nepritarė ir nurodė nepritarimo motyvus, SLD neišduodamas, o, jeigu projektą tikrinantis subjektas nenurodė nepritarimo motyvų, stabdomos SLD išdavimo procedūros siekiant pašalinti abejones dėl nepritarimo motyvų, nes, jei visais atvejais, kai bent vienas iš privalėjusių patikrinti statinio projektą subjektų nepritaria statinio projektui, būtų stabdomos SLD išdavimo procedūros, labai padidėtų administracinė našta ir pailgėtų SLD išdavimo / neišdavimo terminas. Tačiau siūlome nustatyti, kad vykdant Reglamento 19 punkte nurodytas SLD išdavimo procedūras, kai SLD dokumentą išduoda Inspekcija, ir nustačius, kad statinio projektui pritarta ar nepritarta nepagrįstai (pažeidžiant teisės aktų reikalavimus), Inspekcija turi teisę projektą tikrinusiems subjektams nurodyti išnagrinėti statinio projektą pakartotinai ir pateikti pagrįstą nuomonę (turėtų	AM 2020-12-31

		būti keičiami Reglamento 32 ir 34 punktai).	
6.	Siūloma svarstyti galimybę tikslinti nuostatą dėl pastabų teikimo, detaliau reglamentuojant naujų pastabų teikimo galimybes, nustatant aiškius atvejus, kriterijus ir (arba) pagrindimo reikalavimus. (Reglamento 19 p.)	Neatsižvelgta. Manome, kad siūlymas nepagrįstas, nes kiekvienas statinio projektas yra individualus ir turi tik jam būdingų sprendinių. Todėl statinio projekto sprendinių pakeitimų įtaka kitiems šio projekto sprendiniams ir atitiktis teisės aktų reikalavimams turi būti nagrinėjama individualiai, o papildomų kriterijų, nei nustatyti Reglamento 19 punkte, nustatymas apribotų tokį projekto sprendinių nagrinėjimą, kas neigiamai atsilieptų projektų kokybei.	
7.	1. Siūloma svarstyti galimybę tobulinti teisinį reguliavimą ir IS „Infostatyba“ funkcionalumus užtikrinant, kad tie patys subjektai dalyvautų tiek statybos leidimo išdavimo, tiek statybos užbaigimo procedūrose. (Reglamento 64 p.; 5 ir 9 priedai). 2. Siūloma svarstyti galimybę tikslinti Reglamento 9 priedo 1 punktą.	Atsižvelgta iš dalies. Dėl 1 punkto. Aplinkos ministerija pritaria šiam pasiūlymui ir artimiausiu metu planuoja susitikimus su PAGD, kuriuose bus aptartas šio siūlymo įgyvendinimas. Numačius įgyvendinti šį siūlymą būtų reikalingi Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pakeitimai. Dėl 2 punkto. Reglamento 9 priedo 1 p. nustatyta, kad statybos užbaigimo procedūrose nedalyvaujant komisijos nariui – padalinio įgaliotam atstovui , komisijos pirmininkas tikrina statinio atitiktį pagal šio atstovo nustatytą kompetenciją. Pažymėtina, kad Reglamento 56 p. nustatyta, kad Reglamente vartojama sąvoka „ padaliniai “ yra Inspekcijos padaliniai . Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad komisijos pirmininkas (Inspekcijos pareigūnas) organizuoja statybos užbaigimo komisijos darbą. Darytina išvada, kad komisijos pirmininkas ir padalinio įgaliotas atstovas yra Inspekcijos atstovai, todėl jų kompetencijos statybos srityje yra vienodos. Manytina, kad komisijos pirmininkas gali patikrinti tai, kas Reglamento 9 priedo 2 punkte priskirta pagal kompetenciją tikrinti padalinio įgaliotam atstovui. Siūlytina tikslinti Reglamentą, kada į komisijos sudėtį be komisijos pirmininko (Inspekcijos pareigūno) turi būti skiriamas ir komisijos narys (Inspekcijos pareigūnas).	AM 2021-06-30
8.	Siūloma tikslinti Reglamento, IS „Infostatyba“ nuostatų ir Specifikacijos nuostatas, todėl, kad neaišku, ar į informacinę sistemą privalo būti įkeliami papildomi Komisijos nario surinkti duomenys – faktinių aplinkybių statybvietyje	Atsižvelgta iš dalies. Statinio statybos užbaigimui dauguma pateikiamų dokumentų yra rengiami ne skaitmeniniu formatu ir yra didelės apimties. Todėl nėra galimybės jų kelti į IS „Infostatyba“. Atsižvelgiant į tai, Reglamento 61.5 papunktyje nustatyta, kad su prašymu išduoti statybos užbaigimo aktą pateikiamas sąrašas	

	<p>fiksavimo aktas, inžinierinių sistemų ir inžinierinių tinklų bandymo patikrinimo, statytojo, statinio projekto vadovo, statinio projekto ekspertizės vadovo, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo, statinio statybos techninio priežiūrėtojo, statinio statybos vadovo, statinio statybos specialiųjų darbų vadovo, daugiabučio namo savininkų bendrijos atstovo ar šių savininkų įgaliotinio, ar daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administratoriaus paaiškinimai ar kiti papildomai surinkti duomenys ir kt. Siekiant teisinio reguliavimo išsamumo, tikslumo ir skaidrumo, siūloma minėtus neaiškumus pašalinti, numatant, kad aukščiau minėti papildomi dokumentai ir faktinių aplinkybių fiksavimo vietoje duomenys būtų įkeliami į IS „Infostatyba“ (Reglamento 68, 72, 73, 74 punktai)</p>	<p>dokumentų, kurie bus pateikiami komisijai (pagal Reglamento 10 priedą), šie dokumentai neįkeliami į IS „Infostatyba“, todėl neaišku, kodėl turėtų būti įkeliami papildomi dokumentai ar faktinių aplinkybių fiksavimo vietoje duomenys.</p> <p>Reglamento 61 punkte yra reglamentuota, kokie dokumentai turi būti pateikti su prašymu IS „Infostatyba“, o Reglamento 10 priede nustatyta, kokie dokumentai gali būti pateikti komisijos darbo metu. Manome, kad šiuo metu reglamentavimas yra pakankamas.</p> <p>Aplinkos ministerija, siekdama didesnio skaitmeninimo, vykdo BIM-LT projektą, kurio vienas iš tikslų - maksimaliai padidinti skaitmeninių dokumentų ir duomenų naudojimą statybos procesuose. BIM metodų taikymas Lietuvoje leis ateityje duomenis ir dokumentus, kurie šiuo metu kuriami ir teikiami popieriniu formatu arba jų atitinkančiais formatais, kurie nėra vektoriniai ir dinaminiai, iš karto kurti tokiais skaitmeniniais formatais, kurie sudarytų galimybes juos perparduoti, įkelti į valstybines sistemas be papildomo jų paruošimo.</p>	
9.	<p>Siūloma tikslinti galiojančią teisinį reguliavimą dėl automatinio pritarimo dėl statybos leidimo išdavimo, kuris STT nuomone, yra ydingas antikorupcinio požiūriu, nes sukuria galimybę automatiškai patvirtinti, galimai pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, pastatyto statinio statybos užbaigimo aktą.</p> <p>Siūloma numatyti, kad visi statybos užbaigimo procedūrose dalyvaujantys subjektai el. parašu patvirtintų, kad objektas atitinka jam taikomus teisės aktų reikalavimus tų institucijų kompetencijos ribose. (Reglamento 74 p.)</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Bus patikslintas Reglamento 74 p.</p>	AM 2020-12-31
10.	<p>1. Svarstyti galimybę sumažinti Inspekcijos pareigūnui Reglamento 97.1 papunktyje įtvirtintą per plačią diskreciją numatant, kad būtų visapusiškai tikrinama statinio projekto</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Labai padidėtų Inspekcijos pareigūnų darbo krūvis, jeigu viskas visa apimtimi būtų tikrinama, be to, keturių akių principas reikalautų, kad darbą atliekantį pareigūną dar kontroliuotų kitas Inspekcijos pareigūnas. Inspekcija neturi tiek</p>	

	<p>atitiktis sprendiniams ar statinio projekto atitiktis teisės aktų reikalavimams;</p> <p>2. svarstyti galimybę, tvirtinant deklaraciją apie statybų užbaigimą, užtikrinti keturių akių principo įgyvendinimą.</p> <p>3. Analogiška pastaba taikytina ir Reglamento 98.4 papunkčio nuostatomis, numatančioms, kad <...> <i>Gavus skundų ar pranešimų dėl kitų faktų, trukdančių atlikti procedūras, sprendžia, ar reikia atidėti deklaracijos tvirtinimo procedūras, kol kompetentingos institucijos šiuos skundus (pranešimus) išnagrinės teisės aktų nustatyta tvarka, ar šie skundai (pranešimai) nėra pagrindas nutraukti procedūras.</i> <...></p>	<p>resursų.</p> <p>Norint įgyvendinti pasiūlymą, reikėtų atsisakyti statybos užbaigimo deklaracijų ir visus statinius užbaigti su užbaigimo komisija. Tada bus užtikrintas ir keturių akių principas, nes statybos užbaigimo aktui turės pritarti keli komisijos nariai.</p> <p>Deklaraciją tikrinantis pareigūnas pagal kompetenciją negali patikrinti viso projekto atitikties teisės aktų reikalavimams, tam išduodant statybos užbaigimo aktą ir yra sudaroma komisija iš kompetentingų institucijų atstovų.</p>	
11.	<p>Reglamento 22¹ punktas nukreipia į neegzistuojančius Statybos įstatymo straipsnius, taip pat galiojantys IS „Infostatyba“ nuostatai nėra suderinti su naujausia Statybos įstatymo redakcija.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Reglamento 22¹ punktas tikslintinas pagal STT pastebėjimus.</p> <p>Dėl IS „Infostatyba“ nuostatų nesutinkame, nes antikorupcinio vertinimo išvadoje nėra konkretizuojama, kokiais aspektais IS „Infostatyba“ nuostatai neatitinka Statybos įstatymo, be to, pažymėtina, kad nuo 2021 m. įsigalioja naujos redakcijos IS „Infostatyba“ nuostatai.</p>	AM 2020-12-31